

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

A. P., narozen X
bytem X
zastoupen Mgr. Vladimírem Reznichenkem, advokátem
se sídlem Sedláčkova 209/16, Plzeň

proti
žalovanému

Ministerstvo financí,
se sídlem Letenská 15, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2024, č.j. MF-33905/2024/3902-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti usnesení Finančního analytického úřadu ze dne 25. 6. 2024, č. j. FAU-76138/2024/033, jímž bylo dle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů rozhodnuto, že žalobce je účastníkem správního řízení vedeného Finančním analytickým úřadem pod sp. zn. S/2023/00079.
2. Odvoláním se žalobce domáhal, aby žalovaný rozhodl, že žalobce není účastníkem řízení vedeného FAÚ pod sp. zn. S/2023/0079. Rozhodnutí žalovaného proto žalobce napadl v celém rozsahu s tím, že namítal, že jak Finanční analytický úřad (dále také jen „FAÚ“), tak i žalovaný dospěli na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním. Rozhodnutí žalovaného je částečně nepřezkoumatelné a spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce v žalobě uvedl, že rozhodnutí žalovaného je postaveno na argumentaci, že žalobce má postavení vedlejšího účastníka dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu, podle něhož jsou účastníky správního řízení „dotčené osoby, které mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech“. Přitom podle žalovaného je dostatečná již pouhá možnost přímého dotčení na právech nebo povinnostech správním rozhodnutím, s tím, že přímé dotčení ani nemusí vyplývat ze samotného rozhodnutí, ale až z výkonu práva a povinností rozhodnutím založených.
4. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí opírá o relevantní ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, ale již neuvádí, jak konkrétně se rozhodnutí může žalobce přímo dotýkat, rovněž ani nespecifikuje přímé dotčení žalobce vyplývající při výkonu jeho práv a povinností založených rozhodnutím, což činí Rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.
5. Své rozhodnutí opřel žalovaný i o konstatování, že pokud FAÚ prokáže, že žalobce je majetkově provázán se společnostmi OGREA, spol. s.r.o., IČO 25205838, (dále jen „OGREA“) a FURDBERG HOLDING LIMITED, registrační číslo: HE 124789, se sídlem Kyperská republika, bylo by nepochybně nepřípustné vylučovat vlastníka z účasti na správním řízení, jež se přímo týká jeho majetku.
6. Žalobce však bez jakýchkoli pochybností prokázal, že společnosti OGREA a FURDBERG nevlastnil, nevlastní a ani neovládá, což navíc FAÚ ve vztahu k žalobci v průběhu řízení ani netvrdil, ani neprokazoval. Vůči žalobci od počátku namítal jen to, že žalobcův odchod ze společnosti FURDBERG považoval za nestandardní, což je však irelevantní, neboť žalobce disponoval toliko 25 %, resp. 33%, hlasovacích práv.
7. Zcela chybně se pak žalovaný vypořádal s argumentací žalobce, že majetek, který je předmětem řízení vedeného před FAÚ pod sp. zn. S/2023/0079, přímo či nepřímo nevlastní,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

ani neovládá, když konstatoval, že tyto otázky jsou předmětem dokazování a meritorního posouzení předmětného řízení vedeného FAÚ, a proto v dané fázi řízení o ni žalovaný, jakožto odvolací orgán nemůže rozhodnout.

8. Takové tvrzení nemá oporu ve skutkovém stavu věci. Žalovaný o odvolání žalobce o účastenství rozhodoval až ve chvíli, kdy již bylo vydáno rozhodnutí ve věci samé a měl tudíž možnost posoudit, zda se rozhodnutí ve věci může či nemůže žalobce přímo dotknout.
9. Prvoinstanční rozhodnutí FAÚ bylo mimo jiné postaveno na argumentaci, že účastenství má sloužit k ochraně práv dotčených osob, kdy jim přiznává řadu procesních práv na ovlivnění postupu správního orgánu a na jejich obranu, pokud by bylo rozhodnutí vůči nim nepříznivé, přičemž jim nic nebrání v řízení vystupovat částečně nebo zcela pasivně, pokud pro ně subjektivně není výsledek řízení podstatný; FAÚ zároveň konstatoval, že postavení účastníka řízení se nelze vzdát.
10. Přestože jsou FAÚ známy veškeré relevantní skutečnosti prokazující, že žalobce společnosti OGREa a FURDBERG nevlastní ani neovládá, resp. není statutárním zástupcem ani jedné z nich, přiznal FAÚ žalobci postavení účastníka řízení s odůvodněním, že okolnosti odchodu žalobce z obou zmiňovaných společností nejsou zcela jednoznačné, že vazba žalobce na majetek, o němž je vedeno FAÚ řízení pod sp. zn. S/2023/0079, je předmětem šetření, a že pokud má správní orgán být podezřelý, že sankcionovaná osoba může vlastnit nebo ovládat majetek, který je předmětem řízení, tak ji musí zahrnout mezi okruh účastníků řízení.
11. Žalobce souhlasil se žalovaným, že pro posouzení jeho účastenství v rámci předmětného řízení je rozhodná skutečnost přímého dotčení žalobce, avšak odmítl názor žalovaného, že rozhodnutí v řízení vedeném FAÚ pod sp. zn. S/2023/0079 má přímý vliv na výkon jeho práv nebo povinností.
12. Žalobce od počátku řízení tvrdí a bez jakýchkoli pochybností v rámci správního řízení prokazuje, že nesplňuje podmínky účastenství v řízení, když majetek, který je předmětem řízení vedeného FAÚ pod sp. zn. S/2023/0079, přímo či nepřímo nevlastní, neovládá a meritorní rozhodnutí ve věci se nemůže jakkoli dotknout jeho práv nebo povinností. To však jak žalovaný, tak i FAÚ zcela úmyslně přehlíží.
13. K námitce, že žalobce nesplňuje zákonem stanovené podmínky pro účastenství, žalobce uvedl, že správní orgány mu přiznaly postavení účastníka řízení neprávem, buď úmyslně, aby obraz společnosti OGREa byl více propleten s osobami zařazenými na sankční seznam, nebo možná z opatrnosti, ale nikoli na základě ustanovení procesních norem správního práva, přičemž žalobce opakovaně reflektoval svoji vůli nebýt účastníkem předmětného řízení.
14. Správní orgány při své činnosti porušily mj. zásady legality a oficiality, které jsou klíčové pro zajištění zákonného průběhu správního řízení. Svoji činností nezákonně zasahují do soukromí žalobce, resp. základních práv žalobce, která jsou garantována Listinou základních práv a svobod. V rámci probíhajícího řízení se správní orgány řádně nevypořádaly s argumentací žalobce, a řádně neodůvodnily a důkazy nepodložily své závěry, proč by žalobce měl být účastníkem řízení, resp. jak se samotné rozhodnutí ve věci žalobce přímo dotkne.
15. Listina v článku 2 upravuje, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví, přičemž každý může činit vše,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá s tím, že nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena a tato může být omezena jen v případech stanovených zákonem (čl. 7 Listiny). Článek 10 Listiny pak stanoví, že každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života, včetně zásahů ze strany orgánů veřejné moci.

16. Zásada proporcionality pak stanoví, že správní orgán může zasahovat do práv určitého subjektu pouze v případech, pokud je to nutné, nikoli, kdy se mu to zlíbí, to vše za situace, kdy žalobce opakovaně projevil svůj vůli nebýt účastníkem takového řízení. Zásada legality stanoví, že správní orgán musí postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy (i mezinárodními smlouvami), uplatňovat svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem svěřena a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena, a to bez projevu svévole.
17. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze obecně odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu vztahující se k vymezení účastníků řízení, ale ani FAÚ, ani žalovaný doposud konkrétně nespecifikovali, jak výslovně se může rozhodnutí přímo dotýkat žalobce, případně čím může být rozhodnutí nepříznivé pro žalobce, a jakých práv žalobce se může týkat, což činí rozhodnutí nepřezkoumatelným.
18. FAÚ v odůvodnění svého rozhodnutí zase konstatoval, že institut účastenství má sloužit k ochraně práv dotčených osob a to za situace, kdyby pro ně rozhodnutí bylo jakkoli nepříznivé. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu pak shrnul, že: „*pro naplnění definice účastenství podle § 27 odst. 2 správního řádu postačuje možnost přímého dotčení na právech nebo povinnostech rozhodnutím, které má být ve správním řízení vydáno. Tato možnost přitom musí být reálně myslitelná, nikoliv pouze hypotetická. Zároveň musí být splněna podmínka, že práva nebo povinnosti musí být rozhodnutím dotčeny přímo, tedy bezprostředně.*“
19. Naproti tomu žalobce opakovaně konstatuje bezdůvodné spojování jeho osoby s kauzou zmrazení aktiv společnosti OGREA toliko bezdůvodně vrhá negativní stín na jeho osobu, ačkoli s touto kauzou již více než dva roky nemá ničeho společného. Kdokoliv se v budoucnu bude kauzou zabývat, uvidí jméno žalobce, z čehož může dovozovat, že s ní má žalobce něco. Spojováním jména žalobce s danou kauzou pak bude zasahováno do jeho práv.
20. Dále žalobce zamítal, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí nedostatečně vypořádal s námitkami v otázce ovládání nebo vlastnictví společností OGREA a FURDBER, když pouze konstatoval, že “tato otázka je mimo jiné předmětem dokazování a meritorního posouzení ve správním řízení vedeném Finančním analytickým úřadem, a proto v této fázi řízení o ni Ministerstvo financí jakožto odvolací orgán nemůže rozhodnout.”
21. Rozhodnutí ve věci samé - byť nepravomocné - ale bylo FAÚ vydáno již 3. 7. 2024, tedy o dva měsíce dříve. Z jeho odůvodnění pak jednoznačně vyplynulo, že žalobce ke dni vydání tohoto rozhodnutí neměl žádnou prokazatelnou vazbu na společnost OGREA a FURDBERG, což si žalovaný mohl posoudit jako otázku předběžnou.
22. Žalobce v rámci správního řízení přitom prokázal, že již nefiguruje ani v jedné z prošetřovaných společnostech nevlastní a ani nikdy nevlastnil a již je neovládá, kdy nejpozději od 8/2022 nepůsobí ani jako statutární zástupce společnosti OGREA. Odchod žalobce ze společnosti OGREA FAÚ prověřil z důvodu podezření na fiktivnost, což se však neprokázalo a odchod žalobce ze společnosti FURDBERG sice FAÚ považuje za podezřelý, ale zároveň podle FAÚ není tato otázka pro rozhodnutí relevantní.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

23. K otázce unesení důkazního břemen žalobce uvedl, že žalovaný si nesprávně vyložil ust. § 28 odst. 1 správního řádu a soudní praxi Nejvyššího správního soudu, když ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že jak vyplývá ze znění § 28 odst. 1 správního řádu i z konstantní judikatury správních soudů, je důkazním břemenem správní orgán zatížen pouze v případě, že má v úmyslu vyloučit tvrzeného účastníka. Zákon však se na nic takového neomezuje a soudní praxe se možná s obdobným případem pouze nesetkala.
24. Správní řízení o zmrazení majetku společnosti OGREA bylo zahájeno z moci úřední, proto by měla platit jakási „zvýšená“ povinnost unesení důkazního břemene ze strany správního orgánu, který musí prokázat, proč určitou osobu přibral jako účastníka řízení, resp. na základě jakého zákonného ustanovení tak učinil. Obecně pak platí, že úřad nese důkazní břemeno pro všechny unesení důkazního břemene pro všechny skutečnosti, které jsou podstatné pro vydání rozhodnutí. To znamená, že pokud úřad tvrdí, že nějaká skutečnost existuje nebo neexistuje, musí tuto skutečnost nejen tvrdit, ale také prokázat s tím, že není povinností účastníka řízení zahájeného z moci úřední prokazovat opak.
25. Argumentace FAÚ, že žalobci nic nebrání v řízení vystupovat částečně nebo dokonce zcela pasivně, pokud pro něj subjektivně není výsledek řízení podstatný, toliko dokresluje alibistický a mocenský přístup správních orgánů, kdy taková argumentace odporuje znění Listiny, odporuje zásadám správního práva.
26. Žalobce nefiguruje více než dva roky ve společnostech OGREA ani FURDBERG, nemá žádný vliv na vývoj v těchto společnostech, nemá žádný přístup k jakýmkoli dokumentům nebo evidencím těchto společností, tudíž není ani objektivně v jeho možnostech si jakékoli důkazy opatřovat, resp. se efektivně bránit.
27. Naopak relevantní důkaz, který žalobce v rámci správního řízení předložil, tedy Rozsudek Tribunálu EU ze dne 29.11.2023 sp. zn. T-734/22, kterým soud rozhodl, že se omezení vůči žalobci zrušují v rozsahu, v němž bylo jméno žalobce ponecháno na seznamu osob, subjektů a orgánů, na které se vztahují omezující opatření pro určité období (žalobce se soudí o výmaz ze sankčního seznamu i pro další období, kdy na tento byl zařazen neprávem), správní orgány přešly tak, že jej berou na vědomí, ale dále se tímto nezaobíraly.
28. Konečně žalobce namítal nezákonnost důvodů pro své zařazení mezi účastníky řízení. FAÚ v průběhu řízení netvrdil, ani neprokazoval, že majetek, který je předmětem správního řízení, žalobce přímo či nepřímo vlastní nebo ovládá, ani nijak nespecifikoval, jak konkrétně by se meritorní rozhodnutí ve věci mohlo přímo dotknout práv nebo povinností žalobce, či tyto zakládat měnit nebo rušit.
29. FAÚ v průběhu řízení pouze opakovaně konstatoval, že odchod žalobce ze společnosti FURDBERG mu byl podezřelý, a že pro případ, že by se mu podařila prokázat vazba žalobce na sankcionovaný majetek, musí jej zahrnout mezi okruh účastníků řízení, proto z opatrnosti rozhodl z důvodu ochrany procesních práv žalobce o zachování jeho účastenství, což dle názoru žalobce nemá oporu v platných a účinných normách.
30. Pokud by dle výše uvedené logiky FAÚ postupovaly i jiné správní orgány, pak by byl vedlejším účastníkem daňového řízení např. i každý bývalý jednatel jakékoli obchodní korporace, pokud by daňová kontrola probíhala u daného subjektu, protože předmětné rozhodnutí správce daně by se v konečném důsledku nějak teoreticky nebo neurčitě mohlo dotknout jeho práv nebo povinností.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

31. Jak bylo uvedeno výše, FAÚ již vydal rozhodnutí ve věci samé - rozhodnutí č.j. 80162/2024/033 ze dne 3.7.2024. V jeho odůvodnění uvedl skutečnosti, ze kterých vyplývá, že všechna podezření jsou namířená výhradně proti D. A. P., nar. X, nikoli proti žalobci.
32. Pokud měl správní orgán podezření, že žalobce může ovládat majetek, který je předmětem řízení, nebo že se ho meritorní rozhodnutí může přímo dotknout, pak by měl v usnesení o zahájení řízení a dále v průběhu celého správního řízení rovněž unést důkazní břemeno, že tomu opravdu tak je. Pouhý obecný odkaz na jakousi uměle vykonstruovanou nejistotu (zda náhodou neexistuje nějaká vazba žalobce na majetek, který je předmětem řízení), v případném testu proporcionality stran oprávněných a zákonem chráněných zájmu žalobce nebýt ze strany veřejného orgánu rušen probíhajícím řízením neobstojí a nepředstavuje dostatečný základ pro označení žalobce za účastníka řízení.
33. Všechny uvedené důvody jednoznačně prokazují tvrzení žalobce, že nebyl po právu zahrnut mezi účastníky řízení a správní orgány toliko zarputile trhají na svém postoji, aniž by byl tento postoj odůvodněn provedeným dokazováním, resp. obsahem spisu.
34. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2024 zrušil a aby žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení.
35. Žalovaný ve vyjádření k žalobě především namítl, že žaloba je zjevně nesmyslná, neboť rozhodnutím, kterým se přiznává dotčené osobě postavení být účastníkem řízení nelze negativně zasáhnout do práv této osoby, protože je to právě postavení účastníka řízení, které k ochraně těchto práv slouží. Právě díky přiznanému postavení účastníka mohl žalobce využívat (a také využíval) všech procesních oprávnění, které mu správní řád k ochraně svých práv nabízí.
36. Ostatně žalobce ani neuvádí žádná konkrétní práva, na kterých měl být napadeným rozhodnutím zkrácen.
37. Nekonzistentnost žaloby dokládá mimo jiné tvrzení žalobce uvedené v části IV. odst. 12 žaloby, kde uvádí, že „rozhodnutí ve věci se nemůže jakkoli, dotknout jeho (rozuměj žalobce) práv nebo povinností či tyto zakládat, měnit nebo rušit“, avšak současně v podané žalobě žalobce namítá, že byl na svých právech nezákonným postupem žalovaného zkrácen. Pokud však se nějaké správní řízení a jeho následné rozhodnutí nemůže jakkoli dotknout práv účastníka nebo povinností či tyto zakládat, měnit nebo rušit, není ze své podstaty ani způsobilé dotčenou osobu na těchto právech zkrátit.
38. Ostatně žalobce podal odvolání právě proti tomu rozhodnutí, o kterém tvrdí, že se nemůže jakkoli dotknout jeho práv - tedy rozhodnutí Finančního analytického úřadu ze dne 3. 7. 2024, FAU-80162/2024/033. Toto odvolání by však nemohl podat, pokud by účastníkem řízení nebyl.
39. Žalobce byl zahrnut do okruhu účastníků řízení jako vedlejší účastník dle § 27 odst. 2 správního řádu z toho důvodu, že ve společnosti OGREA, spol. s r.o. stejně jako v řídicí struktuře její mateřské společnosti (tj. společnosti FURDBERG HOLDING LIMITED), figuroval jako člen statutárního orgánu, kdy byl ve společnosti OGREA, spol. s r.o. jediným jednatelem v době svého zařazení na sankční seznam Evropské unie, a to až do 30. 8. 2022. Ve společnosti FURDBERG HOLDING LIMITED, která je jediným společníkem společnosti OGREA, spol. s r.o., byl žalobce jedním z členů představenstva.
40. Žalovaný uvedl, že žalobce v podané žalobě uvádí tytéž námitky, se kterými se žalovaný již vypořádal ve svém rozhodnutí, proto žalovaný na jeho odůvodnění odkázal.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

41. S odkazem na svou argumentaci žalovaný navrhl, aby soud žalobu odmítl, případně aby ji zamítl.
42. Městský soud v Praze rozsudkem č.j. 8 Af 20/2024-46 ze dne 28. 5. 2025 žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, když je shledal dílem nepřezkoumatelným a dílem nezákonným.
43. Na základě kasační stížnosti žalovaného rozhodoval ve věci Nejvyšší správní soud, který rozsudkem č.j. 10 Afs 133/2025-42 ze dne 4. 9. 2025 výše označený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
44. Při jednání dne 26. 11. 2025 setrvali účastníci na svých skutkových i právních stanoviscích; zástupce žalobce přednesl polemiku se závěry výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu.

III.

Posouzení žaloby

45. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.
46. Žaloba není důvodná.
47. Předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným je to, zda žalobce je účastníkem řízení vedeného Finančním analytickým úřadem podle sp. zn. S/2023/00079, v němž FAÚ rozhodoval o tom, zda obchodní podíl ve společnosti OGREA, spol. s r.o., IČO: 25205838, se sídlem Třebízského 342/8, 353 01 Mariánské Lázně je dle § 12 odst. 1 písm. a) zákona č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů, se považuje za majetek, na který se vztahují mezinárodní sankce podle čl. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ze dne 17. 3. 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.
48. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že ve věci sp. zn. S/2023/00079 rozhodl FAÚ nejprve příkazem ze dne 18. 9. 2023, č.j. FAU-164836/2023/033. Proti tomuto příkazu podali odpor jak společnost OGREA, tak i žalobce, v důsledku čehož byl příkaz zrušen a správní řízení pokračovalo.
49. Žalobce v jeho rámci dne 1. 2. 2024 zaslal správnímu orgánu I. stupně vyjádření, v němž namítal, že není účastníkem řízení ve věci sp. zn. S/2023/00079, a to zejména proto, že ke dni 4. 3. 2022 zanikla jeho funkce člena představenstva ve společnosti FUDBERG a ke dni 30. 8. 2022 zanikla jeho funkce jednatele ve společnosti OGREA. Ze správním orgánem nashromážděných podkladů nikterak nevyplývá, že by žalobce společnost OGREA nebo společnost FURDBERG přímo či nepřímo vlastnil nebo tyto ovládal.
50. Dále uvedl, že nejpozději od 30. 8. 2022 žalobce nesplňuje definici účastníka řízení dle platných a účinných ustanovení správního řádu. S ohledem na to by měl mít FAÚ ve smyslu § 28 správního řádu pochybnosti o účastenství žalobce v řízeních vedených pod sp. zn.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

S/2023/00076 a sp. zn. S/2023/00079 a o účastenství žalobce by měl usnesením rozhodnout tak, že ten účastníkem řízení není - navíc za situace, kdy žalobce ani netvrdí, že účastníkem řízení je.

51. Ohledně vlastnictví nebo ovládání společností OGREA nebo FURDBERG žalobce uvedl, že ať již přímo či nepřímo nevlastní, a ani ke dni 9. 3. 2022 nevlastnil, více než 50% vlastnických práv ve společnostech OGREA nebo FURDBERG a neměl ani nemá v těchto společnostech většinový podíl, tudíž tyto společnosti ani přímo ani nepřímo nevlastní.
52. Dále žalobce odkázal na dokument *Oznámení Komise pokyny komise k provádění některých ustanovení nařízení Rady (EU) č. 401/2013 ze dne 11.5.2021 C(2021) 3361*, který obsahuje i definici osoby ovládající jiný subjekt, přičemž zdůraznil, že ke dni tohoto podání nedisponuje žádnými pravomocemi, uvedenými v tomto dokumentu, nemá žádný vliv ve společnostech OGREA ani FUDBERG, neřídí podnikání těchto společností, nevyužívá žádný majetek těchto společností, společně a nerozdílně nesdílí finanční závazky s těmito společnostmi a neručí za ně.
53. Rozhodnutí ve věci samé v rámci řízení vedených FAÚ pod sp. zn. S/2023/00076 a S/2023/0079 nemůže založit, změnit nebo zrušit žádné právo nebo povinnost žalobce anebo prohlásit, že žalobce nějaké právo nebo povinnost má či nemá, přičemž správní orgán je povinen posuzovat stav ke dni vydání předmětných rozhodnutí.
54. Na základě tohoto návrhu vydal Finanční analytický úřad rozhodnutí ze dne 25. 6. 2024, č.j. FAU-76138/2024/033, jímž rozhodl, že žalobce je účastníkem správního řízení vedeného pod sp. zn. S/2023/0079.
55. V odůvodnění tohoto usnesení FAÚ konstatoval, že argumenty žalobce o zániku jeho angažmá ve společnostech OGREA a FURDBERG jsou mu známy a že je reflektoval. Poukázal však na to, že ve vedeném řízení „*nejdou okolnosti odchodu P. juniora z obou zmínovaných společností zcela jednoznačné. Například změny, které se měly odehrát ve společnosti FURDBERG HOLDING LIMITED pouhých pět dní před zařazením P. juniora a jeho otce, P. seniora (který v této společnosti působil či působí jako jediný akcionář), na sankční seznam Evropské unie, ale zároveň byly příslušným úřadům ohlášeny až po zařazení obou osob na sankční seznam, nejsou z důvodu podezření na obcházení sankčních opatření dodnes uznány kyperskými úřady. Nejedná se přitom o jedinou vazbu P. juniora na předmět vedeného správního řízení, která je Úřadem prošetřována (viz zrušený příkaz Úřadu č. j. FAU-164836/2023/033)*“.
56. Ohledně vazby žalobce na majetek společnosti OGREA žalovaný uvedl, že v příkazu č. j. FAU-164836/2023/033 tento úřad vazbu P. juniora na příslušný majetek neprokázal, nicméně tento příkaz byl zrušen podaným odporem a řízení nadále pokračuje, vzhledem k čemuž existuje šance, že se tuto vazbu podaří nově prokázat.
57. Pokud má Úřad podezření, že sankcionovaná osoba může ovládat majetek, který je předmětem řízení, tak ji nutně musí zahrnout mezi okruh účastníků řízení, neboť výsledek se může dotknout jejích práv a povinností vůči tomuto majetku (byť zcela neformalizovaných, například prostřednictvím kontroly skrze bílého koně).
58. Podle FAÚ tutéž nejistotu (zda existuje vazba žalobce na majetek) musí v obou případech vykládat ve prospěch účastníka řízení, což projevuje jednak tím, že žalobce je účastníkem řízení (vzhledem k tomu, že by mohl být přímo dotčen na svých právech a povinnostech), a jednak tím, že majetek nebyl na základě této vazby doposud zmrazen (v nyní zrušeném příkazu byl majetek zmrazen na základě důkazně silnější vazby na majetek ze strany jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

otce, P. seniora). Dokud Úřad nemůže rozhodnout o existenci či neexistenci majetkové vazby, pak nemůže vyloučit účastenství žalobce.

59. Vyloučení žalobce z okruhu účastníků řízení by navíc nemohlo znamenat uznání, že žalobce na příslušný majetek nemá žádnou vazbu – takové rozhodnutí nelze učinit formou usnesení o účastenství, nýbrž pouze meritorním rozhodnutím.
60. FAÚ si je vědom, že přese vše výše uvedené je faktem, že žalobce vyjádřil vůli nebýt účastníkem řízení. Z institutů existujících ve správním řádu lze však dovodit, že při naplnění zákonných podmínek účastenství se postavení účastníka vzdát nelze, neboť by se tím účastník připravil o celou řadu procesních práv, která jsou však neodejmutelná. Systematickým výkladem tak FAÚ dovodil, že vzdát se účastenství jako celku není možné, neboť by se tím účastník v rozporu se správním řádem předem vzdal i těch svých procesních práv, u kterých to podle správního řádu není možné.
61. FAÚ uzavřel s tím, že vzhledem k tomu, že vazba žalobce na majetek, o němž je vedeno řízení pod sp. zn. S/2023/00079, je předmětem šetření a že její existence může být důvodem pro zmrazení tohoto majetku, rozhodl z důvodu ochrany procesních práv žalobce o zachování jeho účastenství.
62. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání ze dne 5. 8. 2024, v němž zopakoval své argumenty již dříve vznesené. Poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu s tím, že správní orgán dosud nespécifikoval, čím může být rozhodnutí pro žalobce nepříznivé, jaká mu vůbec může založit, změnit nebo zrušit práva nebo povinnosti anebo prohlásit, že žalobce nějaké právo či povinnost nemá. Setrval na tom, že ze skutkových zjištění v rámci probíhajícího řízení vyplývá, že nevlastní ani nikdy přímo či nepřímo nevlastnil většinový podíl vlastnických práv ve společnostech OGREA nebo FURDBERG, z čehož vyplývá, že tyto společnosti ani přímo ani nepřímo nevlastní ani neovládá.
63. Odchod žalobce ze společnosti OGREA úřad prověřil z důvodu podezření na fiktivnost, avšak nenašel důkazy, které by takové podezření potvrdily nebo vyvrátily, pročez považuje správní orgán odchod žalobce ze společnosti OGREA po právu.
64. Otázka odchodu žalobce ze společnosti FURDBERG pak není pro rozhodnutí relevantní. Nadto žalobce poukázal na skutečnost, že ke dni 4.3.2022 byl jen jedním ze čtyř členů představenstva této společnosti, přičemž měl v rámci tohoto orgánu pouze 25% hlasů při řízení společnosti FUDBERG a dále nedisponoval žádnými zvláštními právy, která by jej mohla postavit do pozice osoby ovládající.
65. Žalobce zopakoval, že více než dva roky nefiguruje ve společnostech OGREA nebo FURDBERG, nemá žádný vliv na vývoji v těchto společnostech, nemá žádný přístup k firemním dokumentům ani evidencím společností, tudíž není objektivně v jeho možnostech jakékoli důkazy opatřit a správnímu orgánu předložit.
66. Ohledně podezření správního orgánu, že žalobce může ovládat majetek, který je předmětem řízení, poukázal žalobce na to, že v mezidobí správní orgán vydal rozhodnutí ve věci samé č.j. FAU-80161/2024/033 a Rozhodnutí č.j. FAU-80162/2024/033, v němž konstatoval, že zjistil, že 1. podle kyperského soudu byl pokus o odchod P. seniora ze společnosti Furdberg v rozporu se sankčními právními předpisy; 2. P. senior i na základě dalších skutečností a důkazů zůstává vlastníkem akcií společnosti Furdberg; 3. P. senior společnost Furdberg ovládá, a že na základě takových zjištění přistoupil ke zmrazení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

67. Podle žalobce z toho jednoznačně vyplývá, že všechna podezření jsou namířená výhradně proti D. A. P., nar. X, nikoliv proti žalobci, pročez zařazení žalobce jako účastníka řízení nemá žádnou oporu v provedeném dokazování.
68. Pokud má správní orgán podezření, že žalobce může ovládat majetek, který je předmětem řízení, pak by měl v usnesení o zahájení řízení a dále v průběhu celého řízení unést důkazní břemeno, že tomu opravdu tak je. Pouhý obecný odkaz na jakousi nejistotu (zda náhodou neexistuje nějaká vazba žalobce na majetek, který je předmětem řízení), v případném testu proporcionality stran oprávněných a zákonem chráněných zájmů stran řízení neobstojí a nepředstavuje dostatečný základ pro zařazení žalobce mezi účastníky řízení.
69. S tímto odvolání se žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí, kterým je zamítl a usnesení Finančního analytického úřadu zamítl.
70. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný především provedl výklad ust. § 27 odst. 2 správního řádu, a odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, jmenovitě rozsudek ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 A 31/2001 - 91, podle něhož *„k tomu, aby měl určitý subjekt postavení účastníka řízení, postačí pouhý hmotněprávní předpoklad existence jeho práv, právem chráněných zájmů nebo povinností nebo dokonce tvrzení o možném dotčení na svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech. Kdo je účastníkem řízení vymezuje sice správní řád, ale odpověď na to, koho svou definicí správní řád za účastníka řízení povolává, dávají předpisy hmotného práva. Znakem účastníka řízení je hmotněprávní poměr k věci, to však neznamená, že správní orgán přizná postavení účastníka řízení jen tomu, o němž se při zahájení přesvědčil, že účastníkem řízení je. Správní orgán je povinen zkoumat a upřesňovat okruh účastníků řízení v průběhu celého řízení“*.
71. Dále žalovaný s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu vyložil, že s postavením osoby jako účastníka se pojí významná procesní práva a že zkrácení na těchto právech odepřením účastenství v řízení má za následek nemožnost efektivní ochrany právní sféry účastníka znamenající neúspěch v jeho věci, ačkoliv využití jeho procesních práv by mu k úspěchu mohlo napomoci, jakož i že přímé dotčení lze dovodit i z dotčení soukromých práv, a to zejména práva vlastnického, mimo jiné v případech, kdy dochází k zásahu přímo do zařízení vlastněného danou osobou, nebo k jinému významnému důsledku pro vlastnické právo.
72. Žalovaný též poukázal na to, že ust. § 28 odst. 1 správního řádu stanoví, že v pochybnostech je za účastníka považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. Citované ustanovení má dopad do procesní roviny, protože zatímco účastníku řízení postačí uvést plausibilní tvrzení svého účastenství, důkazní břemeno ohledně vyloučení tvrzeného účastenství tíží správní orgán.
73. Konečně žalovaný uvedl, že pokud jde o žalobcovy námitky ve druhé a třetí části jeho odvolání, kdy uvádí, že předmětný majetek ani nevlastní, ani neovládá, *„tato otázka je mimo jiné předmětem dokazování a meritorního posouzení ve správním řízení vedeném Finančním analytickým úřadem, a proto v této fázi řízení o ni Ministerstvo financí jakožto odvolací orgán nemůže rozhodnout. Pokud by totiž Finanční analytický úřad v jím vedeném řízení prokázal, že odvolatel je majetkově provázán se společnostmi OGREA či FUDBERG, bylo by nepochybně nepřijatelné vylučovat vlastníka z účasti na správním řízení, jež se přímo týká jeho majetku (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2024, č. j. 37 A 14/2023-99).“*
74. Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

75. Jak je vyloženo výše, původní rozsudek městského soudu byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 10 Afs 133/2025-42. Tímto rozsudkem a jeho závěry byl pak městský soud v dalším řízení vázán, jak ukládá ust. § 110 odst. 4 soudního řádu správního, podle něhož *Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.*

76. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku konstatoval, že:

„[8] Rozhodnutí podle § 28 odst. 2 správního řádu o tom, že určitá osoba není účastníkem řízení, je podle judikatury NSS rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. [a nejde jen o úkon předběžné povahy, který by byl podle § 70 písm. b) s. ř. s. vyloučen ze soudního přezkumu]. Takovým rozhodnutím se totiž s konečnými účinky určuje, zda určitá osoba je, či není účastníkem řízení. Rozhodne-li správní orgán, že taková osoba účastníkem není, řízení pro ni končí, což může mít významný dopad do jejích práv. Nemůže se ani domoci přezkoumání takového rozhodnutí při přezkumu rozhodnutí ve věci, které se jí navíc ani nedoručuje (rozsudek ze dne 2. 7. 2015, čj. 9 As 222/2014-147, bod 21).

[9] Stejně tak i rozhodnutí o tom, že určitá osoba je účastníkem řízení, je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť se jím s konečnými účinky určuje, že tato osoba má práva – i povinnosti – vyplývající z účastenství. Žaloba proti takovému rozhodnutí tedy je přípustná. [10] Současně byla v tomto případě dána i žalobcova aktivní legitimace. Ta je dána vždy, když je dotčena žalobcova „právní sféra“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS), respektive když s ohledem na žalobcova tvrzení není možný jednoznačný závěr, že takové dotčení v žádném případě nemohlo nastat (usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 10. 2008, čj. 8 As 47/2005-86, č. 1764/2009 Sb. NSS). Takový závěr nebyl možný ani zde. Byť to bude spíše výjimečné, může už jen okolnost, že je určitá osoba považována za účastníka řízení, znamenat pro tuto osobu újmu, a to třeba i na jejích právech na zachování osobní cti a dobré pověsti či na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života (čl. 10 odst. 1 a 2 Listiny). Žalobce přitom v žalobě tvrdil zásah do svého soukromí a uvedl, že bezdůvodné spojování jeho osoby s věcí, ve které jde o zmrazení majetku společnosti OGREA, na něj „vrhá negativní stín“.

[11] Taková tvrzení stačila k tomu, aby městský soud žalobu projednal. Nemohla však stačit k tomu, aby žalobu i sbledal důvodnou. Žalobce totiž nepopsal jediný konkrétní negativní následek, který mu byl způsoben tím, že byl považován za účastníka řízení. Takové následky přitom nejsou zřejmé ze samotné povahy rozhodnutí. V přibrání (či ponechání) někoho jako účastníka řízení se projevuje opatrnost správního orgánu a jeho snaha zachovat procesní práva osob, které z jeho pohledu mohou být rozhodnutím ve věci samé dotčeny. O to víc je na žalobci, aby konkrétně tvrdil, proč jej rozhodnutí o tom, že je účastníkem řízení, naopak na (jiných) právech zkrátilo. Žalobce to však netvrdil, a proto žaloba nesplňovala požadavek na konkretizaci zásahu do veřejných subjektivních práv. Ostatně i ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí žalobce jen obecný výčet potenciálních negativních dopadů (doručování, účast na úkonech, možnost sankcí při nesoučinnosti), které by mu účastenství mohlo způsobit.

[12] Tato kasační námitka je tedy důvodná. Městský soud pochybil tím, že napadené rozhodnutí zrušil, i když žalobce řádně netvrdil žádné jeho negativní následky. V takovém případě měl městský soud žalobu zamítnout. Proto NSS zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Protože nebude mít jinou možnost než žalobu zamítnout, není už třeba se zabývat ostatními kasačními námitkami ministerstva.“

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

77. Zde musí městský soud poukázat zejména na text odstavce 12 rozsudku Nejvyššího správního soudu, kde kasační soud jednoznačně uvedl, že žalobce řádně netvrdil žádné negativní následky napadeného rozhodnutí, takže v takovém případě měl městský soud žalobu zamítnout. V dalším řízení bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku, přičemž nebude mít jinou možnost než žalobu zamítnout.
78. Při novém projednání žaloby tedy městský soud nemohl učinit jiný závěr, než žalobu zamítnout.
79. Pokud jde o důvody takového rozhodnutí, nezbývá opět než odkázat na argumentaci v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu, jmenovitě v odstavcích 8 až 11, kde kasační soud jednoznačně a srozumitelně vyložil, proč podaná žaloba není po právu. Městský soud v Praze tedy na tuto argumentaci instančně nadřízeného soudu pro stručnost odkazuje, s tím, že neshledal žádný legitimní důvod k tomu, aby se od ní odchýlil.
80. Takový postup by byl možný pouze tehdy, pokud by v době mezi vydáním rozsudku Nejvyššího správního soudu a novým rozhodováním městského soudu došlo ke změně legislativy anebo k publikování odlišné judikatury, a to buď samotného Nejvyššího správního soudu, nebo Ústavního soudu, případně Soudního dvora EU či Evropského soudu pro lidská práva, která by se na věc vztahovala. Jelikož taková situace nenastala, městský soud byl povinen závěry Nejvyššího správního soudu respektovat.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

81. Městský soud v Praze tedy po přezkoumání věci dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
82. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná [ust. § 104 odst. 3 písm. a) soudního řádu správního].

Praha 26. listopadu 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.